(منظومة طبية شريف)

(١٤٠)

طب

٢٢

كبير أحمد

٤٤٢٢

سنی قویوب دل وجان غیریه مائلمی اولور   کوکده خورشید ایکن ذرّه‌یه مائلمی اولور

اهل حقه نیجه قارشو دورر لر مدعیان   ذرّه‌لر هیچ کونشک تابنه حائلمی اولور

عزتو نفره نیجه حق مؤنته تعیین ایتمش   کندو زعمیله کشی عزته نائلمی اولور

اکمه هر بد سیرته عملی زیرا اکم   دانه لر اوولو یره دوشسه او حاصلی اولور

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısmı Hacı Mahmud ef.
Yeni Kayıt No 4422
Eski Kayıt No

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C. ... 1923

٤٤٢٢

بسمله ابن الم فتح کلام — فتح اوله تا بو معمای بنام
کوستروب اینه سی بسمله نک — حلیهٔ پاکن او وجه حسنک
بلبل شوکت بسم اللهی — اکلامز سر کلام اللهی
مرغ وش بال اچه مز خاصه سوز — نیم بسمل کبیدر بسمله سوز
باغ وحدتده بیم لطفیله در — کو بیا بسمله بر سنبله در
نظر ایدن کشی بسم اللهه — بکزه در جیش رجال اللهه
کوره غرّنله سطور مصحف — فرشو طورر اکه کویا صف صف
بارک الله زهی سر لطیف — بولور انکله شرف نظم شریف
ابتدا اسنده اولان بایه انک — باشلهسی تاجی در اسماء انک
سینی در سوسن باغ ملکوت — هیمیدر غنچهٔ شاخ جبروت
لفظهٔ اللهی اجلنس کلدر — بربر اعرابی انک بلبلدر
صبا تغک اولدوغنه لطفی عمیم — کوستر رهنماه رحمن و رحیم
اولدوغیچون طرف حقه دلیل — سر بنه تاج ایدر اجی تنزیل
چکدوکیچون ره وحدتده علم — اوستی پاینه الور لوح و قلم
اجدوغیچون در فیاض اکا — باشی اوستنده یر ایلر طه
نکز اسمیک اوچ حروف ممدود — اولدی سر حد اقالیم شهود
صانه سینلی وح ایله جیم ادلر — دریکمنده اسم اولمندر

بولمی کسنه روا او شهبراس — ماوراسینه وارلمز قطعا
عاعقل چابک حرکاته انجق — رخصت اول سدره دکین ویرمش حق
بر سهی قامه بکزر مثلا — دیمه مزکه دل اچوب الکلا
ناظر اولسک اکه اینه مثال — کورینور عارض لطف متعال

توحید جناب حضرت باری عزه اسمه

حمد اول اللهه که یکتادر اول — حی دانا و توانادر اول
اکا مخصوص و مسلمدر هم — مو بمو جمله امور عالم
متصرف اودر اشیایه تمام — نه خواص اره ده نه کرنه عوام
کمتر احسانی سعادت تاجی — تاج داران جهان محتاجی
بر اولور ایلیجک عدلی ظهور — در لطفنده سلیمان ایله مور
نطق حالیله رموز اشیا — ذو الجلال اولدوغین ایلر ایما
فیض انعامی قومز که بی اج — او عبرا اکا دنیا محتاج
بو طقوز رفت فلک بی عنبل — کبریا سینه کوره شی قلیل
اقتضا ایلر او وحدانیت — واقعا کبر و جلال و عظمت
انی ادراک ایده مز درک فحول — ایره مز قدرتنه فهم عقول
کیف و کنده اورته سنخی — حاصلی کندو بیلور کندوسنی
بحر افکاره دوشوب حکمه اکی — نکته چون و چرادن ال چک
کسمش انجدانی اته جدل — یتغ لایسئل عما یفعل
عجز ایدر بهر بری بحث قدره — حتی [illegible] عقول عشره

نقل عرفانی بولنلر کامل | ماعرفناك دیمش الحاصل
قدرت صنعن ایدرلر اثبات | پرده کوکده بو سکون و حرکات
حادثات فلکه اولسه نظر | قدم ذاتنی ایجاب ایلر
هیچ نقل اولمسه ده عقل سلیم | حکم ایدر کا اوله بر استاد علیم
نیجه بیک سعی بلیغ اتسه انام | کنه ذاتنه ایرشمز اوهام
لایق اولدر که همان سالک راه | دیه لا نعبد الا ایاه
ماحصل اول شه ملک ازلی | مالک سلطنت لم یزلی
عالم السر خفیات جهان | واقف جملهٔ ذرات نهان
کوس رحلت زدهٔ یکتایی | داور عالم بی همتایی
یعنی سلطان سراپردهٔ غیب | حاکم عادل و بی علت و عیب
کنج پنهان کبی تا اولدن | ذاتی فردیت ایله قایم ایکن
طاعت انس و ملکدن یعنی | شان اعلاسی ایکن مستغنی
اقتضا اتدی منزه ذاتی | سبب خلقت موجوداتی
اتدی اول دمده همان عشق ظهور | اولدی القصه هویدا بر نور
سودی اول نور حبیبم دیدی حق | اولدی دیدارینه عاشق مطلق
اکا تسخیر اولنور ملک شهود | عز و دولتله کلوب بولدی وجود
طولدی آوازهٔ احمدله جهان | ایلدی عشق الهی غلیان
نظر اتدکجه اکا رب غفور | درلدی شرم و حیادن اول نور
دوکلوب عالم ارواحه او در | اولدی هر قطره‌سی بر پیغمبر

م

ینه بر دفعه اخوی ده خدا | بقدی افراط محبتله اکا
ایلدی غرق عرق انی حجاب | کل بر ژاله یه دوندی او جناب
قطره‌سندن انک استاد ازل | ایتدی بر کوهر شهوار ادل
بر نظر قلدی مهابتله اکا | اریوب اولدی او کوهر دریا
ابر لطفی اولیجق دریا بار | موجلر ظاهر اولوب چقدی بخار
ایلدی صکره انک ایزد پاک | کفنی خاک و بخارین افلاک
صولجان ید قدرتله همین | کلدی میدانه بو کز کوی زمین
اولدیلر کتم عدمدن موجود | بو قدر ملک و ملک بولدی وجود
چکدی پس صفحهٔ ایامه قضا | خامهٔ دست قدرله طغرا
جمله‌نک اولیدر ختم رسل | دیدیلر انک ایچون مأخذ کل
ایلدی جوهر ذاتن بالذات | رب عزت سبب مخلوقات
هب بو معنای بیلورلر عرفان | فرعدر غیری بودر اصل همان
نصب اولوب کافهٔ عالمده اول | جانب حقدن او دم اولدی رسول
طوغ طه ایله او سرور روان | علم اسما صالنوب کلدی همان
یا الهی کرمک مبذول ایت | عذرین افتاده‌لرین مقبول ایت
قلمه درد اهلنی ای فرد و صمد | هیبتهٔ ثم رددنا ایله رد
قدرتک وصفنه طاقتلری یوق | نیلسونلر ضعفای مخلوق
نیجه ایتسون برالای مور سقیم | ملک العرش عظیمی تعظیم
خاندانینه رسولک اما | التجا ایلیوب ای بار خدا

کما قال علیه السلام
کنت نبیا و آدم بین الماء
والطین صدق رسول الله

ینه لطفکدن اوماز غفرانی | سوردن کمتر اولان خاقانی

نعت سلطان الانبیاء صلوات الله علیه وسلام

حقه منت اوشه ذوالحسبک | یعنی شه پیغمبر عالی نسبک
ایلدی مقدم فرخ فالی | پایهٔ ال قریشی عالی
هیبت دبدبهٔ کوس نبی | کیدی عرق نسب بولهبی
ای کوکل عاشق لایعقل ایسک | بادهٔ وحدت ایله خوش دل ایسک
ماسوی اللهی دلکدن سلب ایت | وادئ نظمه بو اسلوبیله کیت
بشله نعتینه نبی حرمک | محرم حضرت اولان محترمک
اومه چارده تم دنی | افتاب افق او ادنی
مست مدهوش می ناب جمال | شمع فانوس شبستان وصال
فاضل حوصله اموز فلک | کامل معرفت اندوز ملک
رافع رایت دین وایمان | ناظم سلسله امن وامان
قسمت نحن قسمنا ده بیله | اکیلان اسم ابوقاسم ایله
شاه کونین امام الحرمین | جد سبطان رسول الثقلین
باشنه کیدی لعمرک تاجین | الدی معمورهٔ علمک باجین
اولدی بو قبهٔ پرصیت وصدا | حشره دک مبحث مشرع غرا
مظهر حق ایکن اول صنع جلیل | دخی نابوده ایدی جبرائیل
حق رسول ایکن او سالار وفا | اب وکل دیدی دخی جسم صفا
امر کن دن یوغیدی صوت سخن | اول خدا ایله تکلمده ایکن

ایلمش ذاتن او دمدن مرسل | کار فرمای ازل عز وجل
کلمه دین داحی عدمدن ادم | اکا دیرلردی نبی اقدم
اوقومازکن او خلیلک خلفی | اندی ملزم علمای سلفی
اکا امی لقب اولموغ محض | اولدو عندندرر ام الانبا
نیجه امی که کتبخانهٔ حق | اولدی تألیفیله مستغرق
اول ظهور اتمکیچون رب عباد | ادمک اندی وجودین ایجاد
جمله دن ویردی اکا استغنا | التفات ولقد کرمنا
قیلدی مسجود ملک اول جدی | نکتهٔ طینت ادم بیلدی
بوقدر رتبهٔ صفی اللهه | بو تقرب اول اولودرگاهه
بوقدر نعمت فی منت رب | احمدک شاننه تعظیم ایدی سبب
ذاتنک قوت استعدادی | اولدی احیاسنه کونک بادی
کلدی اول فارس تبه لولاک | قودی اتش کدهٔ فارسه خاک
سرنکو ایلدی سرکشلری هب | نابدید اولدی صنادید عرب
وق عاده ایله اول معجزه لر | لات وعزایی ایدوب زیر وزبر
ویردیلر مجلس کفری باده | شرک وشرکی قومدی دنیاده
بولدی تنزیل دخی چون نطقی رسوخ | کتب منزله اولدی منسوخ
انجلای رخی یافده قندیل | سوندی قندیل بنور الانجیل
اندی انفاس نفسیله اوشاه | حکم توریتی یهودای تباه
طقدی اول داور حجاز سوار | سرینه اشتر چرخک افتاد

یوردی محمل مه کوکبه سی
طوتدی عالملری بانک جوسی

توغ دین اتدی صفا ایله حرام
ایردی عیوقه لوای اسلام

بوجه عکس اودم ماه شکی
لمعهٔ مشعلهٔ مطلبی

کوردی منشور بنی خیر البشرک
دخترین دوردی فلک شور شررک

صلواتیله اولور غلغله لر
بام افلاکده شب تا بسحر

پایهٔ قدری کبی دولتنک
حد و پایانی وار مدحتنک

چرخ انجمله اولوب هم پیوند
قایم اولدیجه بنونه طاق بلند

متصل حقیله همراز اولسون
قرب وصلتده سرافراز اولسون

توغ شرعی ایرشوب افلاکه
همسر اولسون علم لولاکه

یعنی بالذات اکا خلاق انام
ایلسون انواع تحیات و سلام

جمله اصحاب ذوی الاکرامه
جمله اول مجمع سعد انجامه

حشره دک اوله صلاتیله سلام
کزرانتدکجه شهور و ایام

باخصوص اول بره تحقیقه رفیق
ظل حق حضرت صدیق عتیق

دخی اول محتشمان ازلی
عمر و حضرت عثمان و علی

هم ایکی نخل کل ازاده
ایکی پاکیزه نسب شهزاده

دائما مظهر احسان اوله لر
زینت روضهٔ رضوان اوله لر

کندو لطفیله علیم و علام
ایلیوب بنجه درود ایله سلام

ایدر اول طائفهٔ بالاکمال
غرقهٔ قلزم انوار جمال

افتتاح خلاصهٔ کلام ابتداء اوصاف حضرت سید الانام صلواة الله علیه و آله العظام و صحبه الکرام

سنده ای شاه سلاطین امکن
نعت لولاکه لیاقت وار ایکن

نیجه تعریف ایده‌یم اوصافک
نیجه شرح ایلیه‌یم الطافک

سنی حق اینهٔ ذات ایتدی
ذات یکتاسنه مرآت ایتدی

ایدر مرآیت حسنک تاویل
بوقدر فضلی ایله میکائیل

بوس نعلکدن ایدر عرشه شرف
زیر رانکده براق و رفرف

انبیا عاجز ایکن مدحتکه
اولیا قاصر ایکن خدمتکه

بن نه خاکم که بساطکده مدام
ایلیوب نطقه کلوب بسط کلام

مور مدح اتدی سلیمانی بنم
شرم جرمدن اچلمز دهنم

بنده اول مور قدر قدرت یوق
حاصلی مدحتکه طاقت یوق

بو غبار قدم آل عبا
موردن خورد ور الحق اما

سن سلیماندن ایه اشفقسین
شبهه یوق مظهر لطف حقسین

عالم معرفتک اعلی سین
رسلک اکرمی سین ارحمی سین

شب معراجده کی وحدت ایچون
بی جهت کوردوکک اول طلعت ایچون

باقمه نقصانه احسان ایله
عفو و غفرانکی فرمان ایله

مطلقا غصه دن اطلاق بیور
صلحا زمره سنه الحاق بیور

متوکل اولوب اول سلطانه
بشلدم وصفنه کستاخانه

روی عن علی ابن ابی طالب کرم الله وجهه انه قال قال رسول الله صلی الله علیه وسلم من رأی حلیتی بعدی فکأنما رانی ومن رآها شوقا الی حرم الله علیه النار وبأمن من فتنة القبر ولا یحشر عاریا یوم الحشر والقرار

صدق حبیب الله ورسوله

بو حدیث اجره بودر قول امم
بیغ الله تعالی اعلم

بنجه پاکیزه سخندان صکره
فخر عالم دیدی بندن صکره

حلیهٔ پاکمی کیم کوره بنم
اوله کورمش کبی وجه حسنم

کوردوکنجه متشوق اوله
حاصل حسنومه عاشق اوله

ارزوانه یوزم کورمکی اول
قلبنه شنه شوق انه حلول

آتش دوزخ اولور اکه حرام
ایله اکرام ایله فردوسه خرام

فتنهٔ قبردن اولمز وحدا
یوم میزانه دک امین اوزره

دخی حشر اتمیه عریان انی حق
اوله غفرانه حقک ملحق

انی حرز ایلیه بر اهل سفر
ضرر ایرمز اکا دیر پیغمبر

بو روایات کثیر البرکات
بویله نقل اولدی علی دن بالذات

مقالهٔ خواص حلیهٔ شریف خاص الخاص

مشعل قافلهٔ اهل یقین
حضرت شیخ جهان صدر الدین

دیدی بو حلیهٔ عالی جاهی
کیمکه یازوب نظر ته کاهی

نجادن وسوسه دن خانه سنی
انی حفظ ایلیه ذو الفضل منن

ایدر حق جمله بلالردن امین
بر بلا اوله اکر روی زمین

اولدوغی خانه ده فقر و غم بیم
اولمیه کرمیه شیطان رجیم

حج و اعتاق ثوابن هر آن
اکا احسان ایدر آد آدجهان

مبتلا اولمیه امراضه تنی
رخنه دار اولمیه برج بدنی

قدم اورونجه دیار عدمه
اولمیه اکه مسلط ظلمه

شر دنیا و عذاب عقبا
اکا یقلاشمیه دیر اجما لا

حکایهٔ هرون الرشید

افتخار خلفای عباس
یعنی هارون اوشته نکته شناس

مکر اوازه عدل و دادی
باغ عدل اتمش ایکن بغدادی

بر سبه بوش فقیر ایردی اکا
دیدی بر تحفه کتوردم که سکا

سلطنت تاجی دکر بهر نظری
سلفک کورمدیلر اول کهری

پس تواضعله اول استاد سخن
چیقروب کوشهٔ دستار ندن

بر وروق صوندی الینه بی باک
کاندن یازلمش ایدی حلیهٔ پاک

نظر اتدکجه اکا شاد اولدی
قید اندیشه دن ازاد اولدی

کویا مالک اولوب دنیا یه
ایردی بر پایهٔ چی همسایه

شول قدر اتدی او درجه عطا
کیم انی اتمش ایدی خلفا

بذل ایدوب کیسه لر ایله کهری
ویردی جو ایله هم سیم و زری

ارقه سندن چیقروب اول دوتا
جوهری چار ویردی اکا

اول کیجه واقعه ده کوردی رسول
تا سر ایرده سنه اتدی نزول

دیدی لطفیله اکا یا هارون   جونکه حلیمم کوروب اولدک ممنون
بکا تعظیم ایدوب اجلال ایتدک   کندوکی لایق اقبال ایتدک
اول فقیر اولدی عطاکیله غنی   بنی مسرور ایده یم ایمدی سنی
رب العزت بکا فرمان ایتدی   مژده لر ایلدی احسان ایتدی
حلیمه کی کیم که کوروب شاد اولوب   حرز جان ایله انی کوتوروب
آخر الامر اولیجق روز قیام   جسمنه نار جحیم اوله حرام
اول کسی حکمیه بالجمله عذاب   نه بو دنیاده نه عقباده عقاب
لائق دولت دیدارم اوله   دخی شایستهٔ انوارم اوله
ارتباط ایده لی جوهر له عرض   قصه دن حصه در القصه غرض
سابقا ذکر ایتمش اهل خرد   حلیهٔ پاک ایله دن سائله رد
دخی انکله شفاعت طلبی   مقصدک اکثر اولورمش سببی
هر مراد اولمغه برالت ایمش   مورث دولت ایمش نعمت ایمش
اکا اقبال ایدر اقبال اهلی   قال دن حاله کلور حال اهلی
معرفت قدرنی عرفان انکلر   حکمت نظمی لقمان انکلر

فهرس نامهٔ نبی تهامی علیه السلام

واصل اولنجه اصح خبره   وبردم اولدی کتب معتبره
هر روایت که ثقاتک اوله اول   سلف ایتمش اوله لر انی قبول
اخذ وتسطیر ایدوب ایتدم اخراج   اوله تا علت عصیانه علاج
باعث مغفرت حضرت اوله   سبب پایهٔ امنیت اوله

بونی ای جمله مخلوقه مطاع   ایلرین واسطهٔ استشفاع
اومارین ایدن بنی اهل جنان   یمن اوصاف نبی العدنان
هم نجاتمه برات اوله بنم   سیئاتم حسنات اوله بنم
دخی حشر ایلیه اول رب غنی   انی دنیاده کورنلرله بنی

من الصحاح المراوی انس رضی الله عنه

ازهر اللون

اتفاق ایتدی بو معناده امم   ازهر اللون ایدی فخر عالم
یوزینک خالص ایدی اغی رنکی   رخلری صاف ایدی صبح صفتی
رنک رویی کل ایله یک دل ایدی   کوکسی قرمزی یه مائل ایدی
قابلمدی یوزینی نور سرور   سورهٔ نور ایدی یا مطلع نور
مصحف نو حسن ایدی اول وجه جمیل   خط رخساره سی نص تنزیل
کون یوزندن اوتنوب آب جبینت   مسکین ایتدی وراء ظلمات
وجه براقنک اصحاب صفا   حمرتی غالب ایدی دیر حقا
کوکره اولمزدی اوروی نکین   شمع جمع حرم علیین
اکا ویرمزدی کمال زینت   کاتب چهره کشای فطرت
عرق الود اولیجق اول سلطان   کل پر ژاله یه بکزردی نعمان
هم دینلردر انا اشرف الحق   عارض پاکی عرقناک اولیجق
دانهٔ درکبی رونده دری   خوش نما ایلر ایدی اول کهری
شمع رخساری دونردی ماهه   ایکی قندیل ایدی عرش اللهه
عطر خو بیله پر اولوردی مشام   بوی مشک ایدی یا خود عنبر خام

الزهرة البیاض النیر
وهو احسن الالوان

ازهر ابیض یوزی
نورلو
پر جمال شد

درلسه اول کل کلزار سرور
نیجه کیم شعله شمع خاور
اولوب انوار رخی ایکی علو
برک کل کبی او روی نیکو
کوردی کوثر عرق کل بوین
دخی سیمای شریفنده انک
نور ایدی آیینۀ وجه نبی
کندو نفسی ایچون اول پاک نسب
اولمدی هرکز او لعل ناب

جوش ایدردی صفا بان قلزم نور
برق اوروردی رخ پاکنده اودر
در دیواره صالردی پرتو
درلدو کنجه اولوردی خوشبو
نیجه آقتمون اغزی صوین
بیلنوردی غرضی اول جانک
ظاهر اولوردی رضاسی غضبی
اتمدی کیمسه عمرنده غضب
هیچ مکیله جهانده شکر آب

الراوی علی رضی الله عنه

ادعج

اول کوزر کوزلری مصنوع انک
ای کوز نوری کبی سیر جمال
چشم حق بینی ایکن حسن ابدی
کورینوردی کوزی دائم مکحول
شیوۀ غمزۀ لازم نازی
کوشۀ چشم ایله اندجه نکاه
حین رؤیده ایجردی نظری
عرق خون اتمش ایدی نافه مثال
کوزینک اغی بیاض ایدی قتی

مقتضیدی تجلیاتک
بی مثال اتمش ایدی بالاجمال
ایکی شهباز شکار افکن ایدی
حد ذاتنده سیه چشم ایدی اول
عالمک اولمدی ممتازی
غش اولورلردی سروشی دکاه
نکتۀ سر کحل البصری
حتی اهولرین اول چشم غزال
قابل وصفه کلدی صفتی

قال الحسان فی مدحه علیه السلام
بعینین دعجاوین تحت حاجب
ازج کمشق النون من خط کاتب

ادعج دعجا قره کوزلو

هم سیاهی ایدی غایتده شدید
واسع و خوب و لطیف ایدی کوزتی
او ایکی دیدۀ بی سرمه سیاه

هم روا ایتدی او طاوس جنان
متوجه اولوب اعضاسی ایله
سر سینه تابع ایدردی جدی
دونوب اطرافنه قلدقجه نظر
نزویه دونه او قد چالاک
امته بویله عمل سنت ایتمش
دونیجک بویله دونر اهل هنر
سبب بو معنایی بیلور اهل قبور
باشنی دوندرری کتمک اکثر

براپدی اکه قریب ایله بعید
نور محض ایدی سعادتلو یوزی
دایم اولمدی نظرکاه اله

قیلسه بر جانبه کاهی نکران
جسم پاکیله دونرلردی بیله
بو فنی ترک اتمش اندی ابدی
سجده ایلردی جمادات و شجر
حاصلی بیله دونردی افلاک
بو هر بریله انس بویله دیمش
سنت احمدی اجرا ایلر
حکمت امیز ایدی اوصاف رسول
واعتقادمی حرمتادر

انجل

سیم جسم ایدی رسول اکرم
جسم زیبا سنه ویرمش رواج
انبیا حلیۀ سلطان ایدی اول
اکمل الخلق ایدی اول خوب خصال
اوله لی تخت نبوت مقیم

پر انور روح مجسم دیر اسم
خلعت تاج و قبای معراج
اعظم القدر ایدی ذی شان ایدی اول
ذو الجلال اتمش انی فیض جمال
جلوه کاهی دی انک عرش عظیم

من الحسان والراوی للحدیث علی رضی الله عنه

انجل کوزینک شقی
واسع اولان
کسنه

صاحب حسن بها ایدی رسول — حاصلی عین وفا ایدی رسول
کلمهٔ در بلور اشیا انی — یرادلمشدر انک اقرانی
یرا شوردی نته کیم حور جنان — سرو قدینه بنلر هر ان
اکثر اوج ایدی لباسی او کلک — یوزی اغبیدی کروه رسلک
در یکتا ایدی اول دریا دل — نوله کر اولسه بیاضه مائل
که ظهور ایلر ایدی اول کل آل — خلعت سرخ ایله خورشید مثال
بونی تحقیق بیل اول رشک سروش — اولدی حور آکبی هم سندس پوش
بونی تحقیق انجه لطیف اطلسلر — کیدیلیر دولتیله پیغامبر
ابن عازب دیدی بورای منیر — نهی اولنمادین ایدی لبس حریر
بورینوردی دخی اول مه پاره — زعفران ایله بویانمش چاره
گاه اول تاج سر آل عبا — بوکدن ایلردی لباسین فرصا
بو قدر قدر ایله اول ذات شریف — مسجدی اویله ایدردی تشریف
اول سیه جامه ده اول فخر جهان — آب حیوان ایدی ظلمتده نهان
قره شاله کیرجک اینه وش — بولوده کیردی صنورلردی کنش
محبوب اول قشلر با محرابه — لطفیله دیرلر ایدی اصحابه
بن قولم قوللارک اسبابی بودر — هم عبودیتک ادابی بودر
بو تفاصیلی بر حسن مرقوم — ثابت اتمشدر احیای علوم
من الصحاح الراوی سماک بن حرب عن جابر بن سمرة
نست عشق او لمعاین اوراجم خار — حمرته مائل ایدی بر مقدار

اشکل

اشکل العین — کوزی قزیل ...

سینه چاک ایدی رسولک هر آن — اول ایکی قشلو کوزینه فرقان
عین اعلاسنی گاه و بیگاه — غیره بقدر مز ایدی عین الله
ساکنان حرم کردونی — ایتدا خونی کوزینک مفتونی
قرة العین خلیل ایدی او خوب — اکا میراث ایدی پس جذب قلوب
دیده سنده نه ایدی در پیسک آل — دخی چشمنده ایدی جام وصال
دولت اولمش ایدی اول کوزینه — عین اقبال ایدی حور العینه
خستهٔ عشقی ایدی سر تا سر — قهرمانی کوزینک رستملر
باقسه اول علم لدن سلطانی — روحک اغزینه کلوردی جانی
دل شکار اولسه نه وار عین رسول — کحل مازاغ ایله مکحول ایدی اول
کورمزدی رصد انکیز قدر — کوزلری کبی خدانی کوزلر
متصل اول ایکی چشم شهباز — ساحهٔ عرشه ایدردی پرواز
ماسوی اللهه نظر قلمیدی هم — هیچ عیننده دکلدی عالم
من الحامی الراوی عمار رضی الله عنه

احدب الاشفار

عقبات ایچره او سیف صارم — یعنی فرزند معیقب دیدی کیم
تیر مژکانی سیه ایدی انک — تار کیسوسی کبی حور انک
قره کرپک دکل ای اهل اصول — سرمهٔ لیلهٔ معراج ایدی اول
ملک جانی دل عشاقه مکر — ناوک انداز ایدی اول کرپکلر
اتمش ایدی انی الحق صانع — تیغ مژکانی نص قاطع
ابن عمر انی اوست صمدی — حاصلی کرپوکنه اصغر ایدی

الشفرة بالضم حروف الاجفان التی تنبت علیها الشعر وهو الهدب مختار

هدب — کرپک

شفرة بالضم کوز قپاغنک کرپک بتدوکی یر یعنی کرپک

سسه

دیدی اوصافن ایدن موی بمو … چشم آهوسن اوزون کرپکلو
مبسل کحل اثنده بی تکلیف … اکحل العین ایدی اول ذات شریف
کحل قدرتله مکحل ایدی اول … هر خصوصیله مکمل ایدی اول

ابلج

دخی مالکله ابو هاله دیدی … ماه نو کبی اجوق قشلو ایدی
تاب دیدار جدا بیله رسول … بر هلال اولدوغنه دال ایدی اول
ملکت حسنی او تیغ ابرو … سل سیف ایلیوب المشدی قمو
خم ابروسنه اولمزدی مثال … قنادین بوکسه همای اقبال
قاشینک کوشهٔ پیچ و تابی … جامع حسنک ایدی محرابی
طاق ابروسی ایله اول ملکک … طاقنی طاق ایدی چرخ فلکک
ایکی ابرولرینک اره سی هم … سیم خالص کبی ایدی هر دم
صاف و براق و ضیا کستر ایدی … یعنی خالص کمشه بکزر ایدی
قشلری اره سین آچمشدی خدا … اوج افلاک شرعنده شها

ازج

بویله نقل ایتدی حکیم ابن حزام … خم ابروی رسول اسلام
کوسترشدیدی هلال ایله شریک … ماه نو کبی طویل و باریک
چکسه پرکار ازل اکه مثال … قاشنی پرکارینه بکزردی هلال
سورهٔ فتح ایدی اول جبههٔ ماه … قد ابروسی ایدی بسم الله
اوکوزل قشلری محرابی انک … قبله کاهی دی بو عالم دنیانک

قیدینه صید قلوبک با مکر … ایکی قلاب ایدی اول ابرولر
قاب قوسینی تذکرده عیان … غرض اول قاشی کمان ایدی همان
غرهٔ تنک بوکدی بلالین بی تکلف … کوکن اول خنجر ابروی شریف
طاقنین انمش ایدی عرشک طاقی … خم ابروی رسول آفاقی
غره یه بکزر ایدی هر جهتی … یعنی باریک و طویل ایدی قشی
قشلرین وصف ایدن مز اهل مقال … حرف ایدرسه نه قدر انجه خیال
نیجه دفتر اولنسه هر آن … موشکافان ایدمزلردی بیان
تیغ توحید ایدی ابروی رسول … کورینوردی ایکی سیف مسلول
حاصلی انجه و طولانی ایدی … کویا رشتهٔ ریحانی ایدی

اقنی

قنا الانف

مه جبینیله او بینیء شریف … خوب و هموار ایدی موزون و لطیف
حاجبینینه قریب اولدوغی یر … بر سهال یوکسک ایدی دیر جابر
کورینوردی او نبی عربی … قرشودن مرتفع الانف کبی
انی ایتشدی خدای متعال … او مهک اوج جمالندن هلال
هم او بینی قشی مابیض ایله … کاف ها شکلی ایدی عینی ایله
شول قدر خوب ایدی اول انف منیف … ایده مز اهل معارف تعریف
صانکه وضع ایتدی بخت بلند … مهجهٔ حسنه کمش بازو بلند
تیغ ایدی عرشه اصلن پاکر … وجه پاکنده کی انف خوشتر
سدره دن ایرولیچوح روح الامیر … کل کبی قوقو خوسین الوردی همین

کوییا انف حبیب الرحمن   غنچهٔ ورد سفید ایدی همان
دایم ایلردی او دوتلو مشام   قرب حق رایحه سین استشمام

افلج — افلج الاسنان متباعد ما بین الاسنان قاموس

مونس حجرهٔ خاص نبوی   انس اول کعبهٔ دین راه روی
نظم ایدوب جوهر دندانین انک   دیدی اول پادشه یکتانک
دیشلری صاف ایدی هم سیرک ایدی   رشتهٔ دانهٔ دردن تک ایدی
اجه جوهرلرین اول بحر شریف   کف کچردی در غلطان صدف
ستر صنع ایدی اول اسنان لطیف   برنمونیدی اکا نظم شریف
اولالی حجرخزر دیدا   انبیا ابجره او دریکتا
لولوی ترکبی بردانه ایدی   یعنی اوضاع ملوکانه ایدی
اکا اولمزدی تحصل بهمر   کان امکانده اولان کوهرلر
کوییا اول دردندان نفیس   ایکی مصراع ایدی موزون و سلیس
شوبله مطبوع ایدی اول سلک درر   که اکه میال ایدی بالطبع بشر
لعلینه ویرمش ایدی حسن جمال   دیشلری ایکی دزی انجو مثال

اذا تکلم یری کالنور   یخرج من ثنایاه

شیر حق دیدی او مسجود ملک   فیض حکمتله تکلم ایدیجک
انک اول دیشلری اندکجه ظهور   ظاهر اولوردی همان شعلهٔ نور
شوبله افراط ایله برق ایلر ایدی   مجلس مطلع شروق ایلر ایدی
حین گفتارده اولور ایدی عیان   قدر قیمت شکن جوهریان

درج حسن ایجره اول اسنان کزین   سین یاسین ایدی کویا که همین
یعنی اولمشدی او در مکنون   عالمه باعث تفریح عیون
سلک جوهر کبی اول عقد لآل   شعلهٔ دار ایدی دهشت اهل مقال
نطقه کلسه او سخندان سلیم   رشک ایدردی کلماتنه کلیم
لعل جان بخشی اولنجه کویا   ایمرزدی لبنه اب بقا
مکر اولمشدی او لعل ممتاز   حقهٔ لؤلؤ صندوقهٔ راز

اذا افتر ضاحکا افتر عن مثل سنا البرق وعن مثل حب الغمام

السنا مقصور الضوء [illegible]

افتر ضاحکا ای ابدی اسنانه — صحاح

ام معبد ننوروب تحقیقه   دیدی هم عایشهٔ صدیقه
کلسه اول ایکی جهانک کنشی   یعنی اول انجم اوج قرشی
خنده دن دولتیله اولسه عیان   دهننده او مبارک دندان
یلدرم کبی درخش ایلر ایدی   شعلهٔ شعشعه بخش ایلر ایدی
کورینوردی هم او دندان شریف   طولولر دانه لری کبی لطیف
نور ایله طوپطولو ایدی او دهن   شعله سیدی طولو کبی کورون
مکر اولمشدی او سیمای نسیم   صدف معرفته در یتیم
شب معراجده مین دیدار   نخل امیدین ایدوب برخوردار
انی مهر وجهله شاد اتمش ایدی   قید تکلیفدن ازاد اتمش ایدی
نوله بی قید و تکلف هر ان   غنچه وش کلسه او ورد خندان
خنده سی ایدی تبسم او ملک   یعنی سلطان ملوک رسلک
ابن عباس دیر اول خاص خدا   کلمکه ایلر ایدی استحیا

کلسه اول احمر وسیاره سیاه
فنی شرمندن اوبنک سندی
شو بله محجوب ایدی سدره حجاب
برکون اول طوطی کلکلر از وصال

شوقدن دیترلر ایدی عرش الله
قهقهه ایدی هیچ دیرلر ایدی
کیم ملک بغمغه ایلردی حجاب
قهقهه ایتدیلر کینک وصال

وفي صفة اخرى عن ابي هريره رضي الله عنه اذا ضحك يتلالا في الجدر

بوهریره صفت ایچره ده
فخر عالم کولیجک دیشلرینک
نور رخشانی چو مهر ومه نو
لمعه ایلردی او نور باهر
شو بله شفاف ایدی اول جوهر صاف
کلسه اغزازایله اول نسل ملک
اولمه دیشلری مصباح ظلام
بولدی انکله شرف دین ودول
کل خندانه دونوب ایچنه دهان
ظاهر اولوردی ضیا به انوار

دیر بو معنایی دخی بر برده
درجی منکشوف اولیجق جوهرینک
کونه صالردی سراپا بر نو
شعله لر ظاهر اولوردی بر بر
انجلاسیله طولاردی اطراف
نه فلک دیرلر ایدی القره لک
ظلمات ایچره قالوردی عالم
صالاره عرشه دکلدی مشعل
فیض نور ایلر ایدی اول دندان
عکسی دیواره دوشردی هر بار

مدور الوجه

دیدی اول مظهر انوار جلی
روی رخشانی دکرمیدی انک
یوری بکزردی مدور ایه

اسد الله ولی یعنی علی
نته کیم چرمی مه تابانک
ذاتی اینه ایدی مولا یه

سماء عارض مه سیماسی
عرض حسن ایتسه او مخدوم خلیل
شو بله پر نور ایدی اول وجه حسن
عالمی دولت ناکاه کبی
واضح ایتمشدی او نور فتاح
کعبه وجهینه ایتدکجه نظر
دیر عالمده اولوردی بر تاب
معجزات رخنک بالاجمال
افتاب فلک دین ایدی اول
شو لقدر خوب ایدی اول وجه جمیل
باغ حسن ایچره او ورد رنکین

باده عشقنک ایدی مجلاسی
یوسفین اکثر ایدی ایدی اسرائیل
اکا باقلمز ایدی شوقندن
تاب ناک ایلر ایدی ماه کبی
بیلدوکن ایت فیها مصباح
سجده ایلردی اکا شمس قمر
ایدی اتشکده فرسی خراب
ابن مزنقلنی عقل فعال
مردم چشم خدا بین ایدی اول
عاشق حسن وجمالیدی خلیل
پر اچلمش کله بکزردی همان

لیس بمطهم ولا مکلثم

دخی اول مفخر موجوداتک
وجه باکنده اولان لحم لطیف
هیم دخی اول کل رخسارهٔ تر
حاصلی قول اصح بو که رسول
بغدای الکولرک اغبدی تمام
کون کبی نقیسک او بر اکمل
نه طویل ایدی او طلعت نه قصیر

یعنی پیغامبر فرخ ذاتک
نه کثیف ایدی دینلمز نه خفیف
قنی چوق اتلو دکلدی دیرلر
یعنی اول چشمهٔ خورشید وصول
طلعتنده وار ایدی صفوت تام
سو بورک کبی کورینوردی سهل
قصی اکه اسیل الخد دیر

وجه مطهم اي مجتمع مدور و[illegible] الحديث في وصف
رسول الله صلى الله عليه وسلم لم يكن
بالمطهم ولا بالمكلثم اي لم يكن
بالمدور الوجه ولا بالجعد [illegible]
مشعوف الوجه جلب
النظيم الوجه وجنبا وجهه
والمشعر [illegible]
في [illegible]

الوجنة
ما ارتفع من الخدين
مختار

الراوی ابن ابی هاله رضی الله عنه

دهن و لعل لبی دولتیله
کوثر لطفنه اتمشدی جلیل

اعتدال او رزه ایدی غایتیله
سلسبیلین سرکوبنده سبیل

یتلألأ وجهه تلألؤ القمر لیلة البدر

هم دخی ابن ابی هاله دیدی
لیلة البدر اولیجق جرم قمر
شویله تابان و درخشنده ایدی
دیدی کل رخلرینه ذو النورین
یعنی ویرمشدی شراب وصلت
یوزینک ماشطهٔ صنع و جلال
شعله‌سی شامل ایدی هر بابه
عرض ایدردی شفقین شام و سحر
لطفیله ایلیجک رفع نقاب
افتاب رخ رخشان نبی

بدر رخساری کنش کبی ایدی
نیجه رخشان ایسه اول عارض تر
مهر انور کبی تابنده ایدی
تاب عشق اولمشدی زیور و زین
جام رخسارینه نور آتیت
اغن اغ اتمشدی النی ال
کوکده طعن ایلیر ایدی مه تابه
رخنه خضرت قران اکثر
جرم خورشیدی ارایدردی حجاب
ماهتاب ایلر ایدی تیره شبی

واسع الجبین

یعنی اول جبههٔ خورشید اثر
واسع و پاک ضیاگستر ایدی
انک اتمشدی جناب خالق
بی قرین ایدی هم اول بدر جبین
عالمه اولمشدی شعله فکن

نه کیم چشمهٔ مهر خاور
فلک حسنه مه انور ایدی
کرمندن یوزین اوچ الن اجوع
نیته کیم ایتنه شرع مبین
بر تو نور خدا الندن

ایده‌لی کون کبی القصه ظهور
جبهه‌سن قلمشدی رب انام
مالک منصب وصل ایدی رسول
نه عجب اولسه کر اول جبهه پاک
عرشدن اتمکه بر کره نظر
نص تنزیل ملاحتده عیان

زیور عرش برین ایدی او نور
لوحهٔ کاخ سرای اسلام
اکا توقیع همایون ایدی اول
روشنا بخش عیون افلاک
جان ویردی اکا روحانیلر
والضحی ایدی شریف النی همان

رجل الشعر

دخی مسکین صاحبی بافول صرحچه
لیلهٔ زلف شب اساسی انک
اتفاق ایتدیلر اشراف عرب
سمع پاکینه چو مار عنبر
هم او افلاک جمالک ماهی
ایکی جانبده ایدوب ایکی بولک
اول دو تار لعدن اولادن شریف
طوتدی اول کاکل مشک افشانی
اولدی اول زلف خفی الالطاف
کاکلی اتدی پریشان ملکی
هم او مجموع علوم عالم
کاه او کیسولر اجنده کوشنین

نه قو برجیع نه طویل ایدی
سر مکنونی ایدی اسرار انک
اکثر اول موی میانک صحی سب
بعض برابر کوررینوردی دیرلر
کاکلن درت بولردی کاهی
دوشی پاکینه براغوردی چوزک
کورینوردی مه نو کبی لطیف
ربع مسکونیله چار ارکانی
نافهٔ مشک بنی عبد مناف
بری بیرینه دوشوردی فلکی
زینت زمرهٔ ال هاشم
جفروب خلقک الوردی هوسن

ای متر سلک
غیر جعد

جمع باکیله ایدردی اصفا گوکده جبریله نه امر الله خدا
دوغه‌لی کون کبی اول ماه جمال بنده خلقه بکوش ایدی هلال
تارمار اولسه او زلف شبکون نیجه لیلالر اولوردی مجنون
کاهی اول طرهٔ عنبر نسبی دوشورردی قولاغی اوزرینه
بوینونک نور ایدردی هران تار زلفی ارسنده لمعان
شعلهٔ گردن صاف و پاکی برضیا ایلر ایدی افلاکی

کثّة اللحیة

اول خداوند خداوندانک یعنی اول ذات عظیم الشانک
ریش پاکنده اصولی چوغیدی قتی چوق تار بیاضی یوغیدی
اول مبارک صقالندن بوینی پیل انجوق اغز مقدار اون بدی قل
دخی اجماع ایله مردان آله دیمش اول لحیهٔ مشکین سیاه
نه قورچوق نه دراز ایدی قتی اعتدال اوزره ایدی هر جهتی
خوب ایدی طوب زنخدان انک صاعد صنع ایدی چوکامی انک
انسی اول چاه ذقن نیجه زمان یوسفک باشنه مصری زندان
شب قدر ایدی او ریش مقبول یا مکر سورهٔ واللیل ایدی اول
حسننه ویرمشیدی رونق و فر لمعهٔ نور سیه ایدی مکر
از ایدی سبلهٔ فرخنده لری ملک روم کینه کیم مسک ترتی
اول سعادتلو محاسن الحق طبع سبله ایدی مستغرق

احسن الناس عنقا

تحسین ایکن و کیفیت وصفن
باکمال اللحیه وصفی
احاله کن اللحیه وصف
صافلو [illegible]
و روحی بابدر
مامولدر

بوجحیفه بونی دیدی حریسم اولالر قرب حمایتده مقیم
گردن پاک رسول آفاق غایت اغیدی بغایت براق
مجلس حسنه ایدی اهل اصول گوییا سیم صراحی ایدی اول
بوینی غایتده لطیف ایدی انک حسن العنق ایدی دنیانک
غالب اوج المشتری او گردان گوربن شمع کافور سراپردهٔ دین
انی خلوق اتمشیدی حق ممتاز اعتدال اوزره نه کونه نه دراز
گردن پاکنه دیرلر منشراح هرگز اتمزدی اثر شمس و ریاح
بوینی اغین انک اصحاب اکثر گمش ابریقه ده تشبیه ایلر
طوق گردونی ایدی حب خدا عنق پاکنده ردا ایدی رضا
بونینه الماسه عشقی اول جان بوینی بغلو قولی اولمزدی جهان

سواء البطن والصدر

پرده داران سبستان ادب قرنی گوگسیله برابر دیدی باب
پاک بطنیله او نازک سینه خوب و هموار ایدی ببری برینه
جسم صافی دی لطافت ابی تاقی گرداب صفا گرداجی
نور محض اولسه وار جسم رسول شعلهٔ شمع تجلا ایدی اول
ناف مسکینی اررلر الآن صحن جنتده غزالان جنان
دمبدم کشف اولیجق اول پهلو عرشه واردی صدای هوهو
اعتدال بدنی اولسه عیان مهر و ماه ایدی صنورلردی قران
صدر زیباسی ایله چوق کل تر شکم برحکم پیغامبر

حاصلی دو بدر ایدی اینه وش … صاف و یکتا و مصفا بی غش
کاهی اول شاه عنایت معتاد … یعنی اول باعث اصلاح عباد
صفحهٔ سینه سین اتسه مفتوح … عالمی قیلسه‌لر ایدی فیض فتوح
عشقه اولنجه محل تشریف … نیجه اولمیه کرک اول صدر شریف

واسع الصدر

اول مقیمی حرم مولانک … یعنی سر خلقهٔ مقبولانک
سینه سی غایتیله واسع ایدی … نور ساطع کبی هم لامع ایدی
وصف ایدنلر او فلک طاووسی … دیدیلر اتلو ایدی پهلوسی
شو لقدر آق ایدی اول صدر کبیر … انی صانوردی کورن بدر منیر
دیدی اصحابی ایدوب اکثر تصریح … آق کل کبی بیاض ایدی صحیح
فیض نور اتشی وار صدر رسول … مخزن نور هدایت ایدی اول
اولماسه سینه سی ینبوع حکم … لوحه یازمزدی بو احکام قلم
وسعت صدرینه یتمزمی کواه … صغدی انده بو قدر اسرار اله
نور وحدت سیلوب آینه سنی … طولدوروب سینه سی گنجینه سنی
یعنی اول صدر ذوی الحالاتی … ایتدی مرآة تجلیاتی
اویکنوردی اکر اولسه دلکش … سینهٔ مهوشنه قرص کونش
انتش شمع جمال ازلی … اودلره یاقیلدی هر کوزلی
کوکسی موزون ایدی طاووس کبی … طاووس قدس ایدی منقبه سی

عظیم المنکبین

اتفاقی بو در عرفانک … کیم سر دوشی همایونی انک
غیر نسبت بیوک ایدی دیرلر … جسم پاکینی کورن اهل نظر
او مو زنده وار ایدی مثله بو … نافهٔ مشک کبی بر نیجه مو
مبتلا ایدی او مویه اکثر … نه قدر وار ایسه کروبیلر
سبب بو معنایی بیلور پیر و جوان … یعنی یغرنلو ایدی فخر جهان
مملکت علمه مدینه ایدی او تن … نوردن برج ایدی کویا او بدن
یا یجالیدی انک موی مثال … نزهت نشر آن نیستان جلال
یاغرینی اورته سی هم اتلو ایدی … بر کرم صاحبی دولتلو ایدی
تن سیمینده لطافت وار ایدی … سکهٔ مهر نبوت وار ایدی
کنج علم ایدی او مخدوم ملک … لاجرم کنج ایسه مختوم کرک
اطلس چرخ ملاحتده مکر … او نکین اولمش ایدی بر او لکر
موضع خاتم ایسه یاغرینک … صاغ یانینه قریب ایدی انک
ظاهر اولسه اکر اول نقش نکین … عبرت آلوردی نمونکرو بین
اکا ویرمشدی کمال رونق … حکمت اندوز و قل جاء الحق
دیدیلر انی ایدنلر تعریف … بر بیوک خال ایدی اول مهر شریف
کیم سیاهی صارویه مائل ایدی … اکا دقتله نظر مشکل ایدی
وار ایدی دائره سنده مشکین … قللجغزلری بیر بیرینه یقین
منللات پلیسی کبی او مو … دیکدی و روب چوره سین المدی محو
تن پاکنده او خال ساده … عنبر خالص ایدی دریاده

[illegible] … تصحیح

زیر دستنده ایدی بار خدا — خاتم مهر سلیمانی اکا

اوغزال چشمه نافه صفت — خال مشکینی ویردی زینت

واقعا ختم نبیین ایدی اول — کلدی پس مهر نبوتله رسول

کوس شرعنده اوشاهک سحری — کوم کوم اوتردی فلکک قبه لری

ضخم العظام

وصف ایدنلر او معالی نسبی — دیدیلر ایری کمو کلیدی نبی

استخوان بدن پاکی تمام — یعنی جسمنده اولان جمله عظام

هر بری ایری و مردانه ایدی — صورت و سیرتی شاهانه ایدی

جدی وصف ایدن نازک دل — جثه دار ایدی دیمش والحاصل

بیضهٔ کونی او شهباز انام — قنادی التنه المشدی تمام

مالک الملک وصال ایدی نبی — اول ایدی کوکبه سینک سببی

احتشام شرف داتندن — اوتانوردی فلک پیر اکمن

قپوسی خیل ملک بکلر ایدی — جمله خدامی فرشته لر ایدی

عظمت شانته انندی نزول — سایهٔ عرش عظیم ایدی رسول

عبل العضدین والذراعین والأسافل

راویان خبر پیغامبر — بو معانی بی بیان ایلر لر

جمله اعضای شریف نبوی — بری بیرندن ایدی تند و قوی

سیم ساعدلری بازولریله — دخی اوبلوقلری ساقیله بیله

خشک باریک دکل طولو ایدی — خالقک مقبل و مقبولی ایدی

[illegible]

خشک باریک دکل طولو ایدی

اول سعا

اول سعادتلو مبارک اعضا — صنع یزدان ایدی بی چون وچرا

حاصلی خوب ایدی هر عضوی انک — جمله آیاتی کبی قرآنک

بک ایدی بیری بریندن بی شک — لوح دلدن ایده کور شبههٔ حک

ساعدندن بیلنوردی هر کاه — سر لا قوت الا بالله

صدف جسمی ایدی جوهر جان — بلکه بر پارهٔ بللور ایدی صان

نوردن ایکی ستون ایدی همان — جسدندن اول ایکی راه گزین

دخی اول ساق مبارک پایه — پای عرشیله ایدی همسایه

کوکب بختنی اتندی بلند — ملکی ایزن ایدن فائزه مند

رحب الکفین والقدمین

فیض حکمندن او کوه مسعد — بویله تفصیل ایدر ابن خالد

اللری ایه سی اول سلطانک — دخی ایاقلری الّتی انک

واسع و پاک ایدی نازک مرغوب — برگ گل کبی لطیف و محبوب

پایی و دستی پاشنه انک — دست و پاسی یوغیدی خوبانک

قتی موزون ایدی دیر اهل نظر — او کرامتلو مبارک اللر

جانیله اولمشیدی الحاصل — ید بیضا سنه موسی مایل

تیغ انکشتیله اول مونس حق — قمری ایدی سماده ایکی شق

پنجه سند ایدی انک شام و سحر — قبضهٔ قوس قضا ایله قدر

دستی جو کاننه توپ ایدی همان — جملهٔ بو کرهٔ کون و مکان

ساقی کوثر ایاغی غنی انک — بوسه کاهی دی دیدی رضوانک

یوزینی اتمشیدی پاینه فرش	بو قدر عزت و اجلال ایله عرش
لب دریای لطافتده همین	ماهی سیم ایدی اول پای گزین
اکا اولمشلر ایدی خاک قدم	خیل غلمان معنبر برچشم
نه فلک اویمکه خاک قدمین	کوکدن طقفور طولانوردی حرمین
نعل شبرنکین انک اتمکه بوس	یاقدی کوکلرده ثریا فانوس
عرشه اهنک ایدیجک چرخ فلک	دوشه دی پاینه بر شاه بنک
زیر پا ایدی بساطنده خدا	روی پرخالنی غلمانک اکا
اولدی هم سنک سرکوی رسول	کردن خورده خمایل مقبول
هم دیدی وصف ایدن اول دود تری	مشک بو ایدی الی ایه لری
مرحبا ایلسه برکمسیه کر	دولت و عزتیله پیغامبر
برایکی کون اره دن اتسه مرور	بلکه هم برنیچه ایام و شهور
دوبلوردی ننه کیم ورد چمن	اول کشی رایحهٔ طیبه دن
نافهٔ مشک جهان ایدی او جان	بوی مشک اولمز ایدی پنهان

سایل الاطراف

بو طفیل اول فضلایه سر خیل	دیدی جانیله اولوب ایکی طفیل
هم بر انکشت همایونی انوک	قلمی صنعی ایدی مولانک
دست زیباسی قضا قسمت ایدی	ید علیاسی ید قدرت ایدی
نخل فردوس ایدی بالاسی کبر	سیمدن شاخلری اول برمقلر
خامه وش هر بری موزون و طویل	مثل مفتاح در لطف جلیل

بزم امضاده قلم ربانی	خامه انکشتنه انک ثانی
ساعدی بسمله شکل ایدی همان	اکا نون والقلم اولمشدی بیان
دست عیسی یه صونردی کاسه سی	فن احیاده ید طولاسی
انلی اول ابرکف دریا بار	کلشن دهره نثار انوار
اولدی اول سید بالا استحقاق	اکرم الخلق و کریم الاخلاق
خاتمیدی اوید فاروق فک	حل و عقدی دوکلی مخلوقک
بویله دیر صاحب احیاء علوم	باننه وارسه اکر بر معصوم
لطفیله اوخشاسه اول کان کرم	یعنی سلطان سلاطین امم
سایر اطفالک اچیندن او صبی	حاصل ایلردی متاع ادبی
قوقوسندن بیلنوردی فی الحال	که اکا ال سوردی رسول متعال
نیجه کون کتمز ایدی رایحه سی	مشک تر کبی اولوردی نفسی

انور المتجرد

چشم نابندهٔ محبوب خدا	صاف ایدی مهر منور کبی تا
نوره بکزردی تن بی مویی	نیجه وصف ایدهیم اول پهلویی
کوییا قلزم انوار ایدی اول	صدف لجهٔ دیدار ایدی اول
هم او محبوب مسلم اسلوب	بدنن اچسه اولوردی دمی خوب
دم اورردی اکر اچلسه سخن	بند پهلوسیه انک فاتحه دن
نوردن سرو ایدی اول سیم اندام	نوله دیرلرسه عمود اسلام
غل و غشدن دلی پاکیزه ایدی	مویدن نیته که عضو جدی

بار سبز انکیچون بی تکلیف — جملهٔ نور ایدی اول جسم لطیف
صفحهٔ صدرینه ایرمزدی کدر — پر غبار اولسه اگر بحر ایله بر
پاک ایدی موی دن اول نازک تن — ابدا قللو دکلدی او بدن بدن
بر مجلاّ گمش آیینه گبی — صاف و بی مو ایدی پهلوی بنی

رقیق المسربة

دخی گوکسنده ایا رخ ملک — اول غزال حرمک نافه‌نه دک
خط چکلمشدی سیه قللردن — نقل ایدرلر بونی عاقللردن
لوح محفوظ ایدی اول صدر نکو — اکا گویا قلم اولمشدی او مو
صدر پاکنده دکل موی رسول — آیة الکرسیٔ ایدی عرشنده اول
دخی گوکسنده و قرننده انک — قیلی یوغیدی او نازک بدنک
دیدیلر وصف ایدن اول اصاف دل — یوغیدی مسربه دن غیری قیل
عضو پاکنده انک سر تا سر — حاصلی یوغیدی هیچ مودن اثر
صحف صدرنده الف گبی او خط — موی دن چکمشیدی خامه نقط
تار عنبر گبی اول موی سیاه — بر اشوردی تنه گبی هالهٔ ماه

متماسک البدن

دیدی اصحابیله ارباب کرم — لحمی اول جسم شریفک بر دم
تازه گل گبی مطرا ایدی هپ — بدنی پاک و مصفا ایدی هپ
مثلی اولمزدی او قاشی قوسک — گللرین دیرسه فلک فردوسک
عهد ایام جوانی گبی تا — تر و هم تازه ایدی اول اعضا

نه تنزل ایدوب اول سیمین تن — نه ضرر گوردی حسن او لطفدن
هیچ اولوری بوگا مانند گیاه — اوله پژمرده گل باغ اله
گندی افنای وجود ایتدی ولی — روح صرف اولدی تن بی بدلی
مظهر حسنی محیط اولمز ابد — اجل اسکندری وضع ایدوب سد
یعنی گندگچه او گلزار جمال — تازه لنمکده ایدی غنچه مثال

خوب اللحم

جسمنک لحمی خفیف ایدی تمام — لحم و شحم استسی دکلدی او همام
صافن ای عارف معقوله شناس — ای غایتده نحیف ایتمه قیاس
هم دخی اول سند شرع مبین — ابله ظن ایلمه کیم اوله سمین
نه ضعیف و نه فنی اتلو ایدی — معتدل بر اولو دولتلو ایدی
بوی خوب ایله اولوردی خوشتر — نفحهٔ مسک و زباد و عنبر
بدنی اولسه نمایان اوشهک — یوره کی او نیار ایدی مهر و مهک
لحم و شحمین دیدیلر اهل درون — بر بریندن نه فزون ایدی نه دون
اتمش اول مصر وجودک استاد — عدل و داد ایله اساسین بنیاد
خلقی محبوب و گوزل خلقتی خوب — اسم و رسمی طرب افزای قلوب
اعتدال اوزره ایدی پاک تنی — نوره غرق ایدی سراپا بدنی

ربعة القد

رجل ربعة ای مربوع الخلق لا طویل ولا قصیر مختار

اورته بویلو ایدی اول سدره مقام — اوزنلق انکله بولدی نظام
باغ فردوسی انک بویی بیل — اولدی بالاسنه طوبا مائل

دیکدی سرو نهالینه بدل / کارکاه چمنستان ازل
کورمدی خازن باغ جنات / اویله بر سرو ملایم حرکات
کویا اول رسلک پادشهی / کلبن حسن ایدی یا سرو سهی
نخل کلباری قلوب دفع ترح / ایدی عالملره القاء فرح
سیر ایدن معجزهٔ قامتنی / دیدی هب مدح ایدوب حضرتنی
کورمدک بویله کلر رویی کوزل / تن کل بویی کوزل بویی کوزل
نه عجب اولسه وسط قدّ رسول / امته واسطهٔ حق ایدی اول
نته کیم نخل کل باغ جنان / وسط القد ایدی اول سرو روان

لیس بالطویل البائن ولا بالقصیر المتردد

حضرت شارع خاص الخاصک / یعنی اول دُرّ یتیم اخلاصک
دکل ایدی بویی هم شویله طویل / کاوله اندامی پریشان بویی بیل
متفرق اوله بالا القدن / شاخ عرعر کبی اعضاء بدن
دخی اول پادشه علامه / صانه کیم اوله قصیر القامه
شویله کوته دکل ایدی اول اولو / کیم اکا دیه‌لر الحق بویلو
معتدل قدّلی اندی کریم / مظهر خلق عظیم التعظیم
قامتی اولمشیدی سلّامه / لفظهٔ الله کبی سر نامه
نخل بالاسی ایدی سدره قرار / زیور روی زمین اوله نه وار
جسم جان پرورین اندی کریم / عالم آرای لوای حامیم

ومع ذلک فلم یکن یماشیه احد ینسب الی الطول الا طاله صلی الله علیه وسلم

حاصلی

حاصلی اوسط ایکن قدّ رسول / بر طویل آدم ایله یورسه اول
نه قدر قدّ بلند اولسه اول ار / بینه بالاتر ایدی پیغامبر
صکره ایرلسه دیدی اهل حجاز / بو وسط کورینو ایدی او دراز
انجم قدرکا رفیع ایدی تمام / دولت صرف ایدی اول بیم انام
برکشی هر نه قدر اولسه طویل / یانته کلسه رسولک بی قبیل
اول اوزون بویلودن اول پاک کهر / یوکسک اولوردی ال ایاسی قدر
سدره دن قدینه اندکجه نکاه / روح قدسی دیر ایدی طال بقاه
امتیاز ینه او سرورک اشجار / سر فرو ایلر ایدی طوبی وار
سدره سا ایدی او بالای بلند / اکا ایرمزدی خیال اته کمند

قال ابو هریره رضی الله عنه ما رأیت احدًا اسرع من رسول الله فی مشیه کانما الارض تطوی له صلی الله تعالی علیه وسلم

بو هریره دیدی اول فخر کرام / غنی سرعتله ایدرلردی خرام
کورمدن برکشی کیم اول پاک / یوروملکدن اوله اندن چالاک
عاشق اتمزدی انی رؤیت رب / صو کبی تیز رو اولسه نه عجب
نره یه کتسه او نور قرشی / پر چیم حور ایدی جاروب کشی
یوله عزم ایلسه‌لر عزتیله / سرعت ایلرلر ایدی غایتله
چرخی دیوانه یه دوندردی بحال / اول خدیوانه خرام اول جولان
قد طوباسی عرض الله اومه / حورلر دیرلر ایدی طوبی لمه
مزد پاکینه ویردی صلوات / قطب افلاک سریع الحرکات

کلسه رفتاره قد محترمی / گویا ارض دوردی قدمی

وفی صفته انه واذا مشی کانما ینحط من صلب

هم او سرمایهٔ فضل و شرفک / سلف اشرافنه خیر الخلفک

دیدیلر وصف شریفنده بنه / یوریسه مائل اولوردی اوکینه

نی شکر گبی حیادن هر بار / اگیلوردی اوکنه بر مقدار

یعنی یوکسکدن ایدر گبی نزول / یوریسه دایم اگیلوردی رسول

هردم اولوردی او بالا امثال / باد صبحیله اگلدکجه نهال

منعقد ربو روانده نقات / متصل اول اثر ذات و صفات

حضرت حقدن ایدوب استحیا / مه نو گبی اولوردی دوتا

اکا مخصوص ایدی صدق و اخلاص / حسن خلق اولمشیدی عادت خاص

اولدی انکچون او ذات پاکک / یعنی اول زینت هفت افلاکک

مرحنی سجه سکا فلک / یعنی اوراد سحرگاه فلک

نوله دال اولسه او قد مقبول / صفحهٔ صنعه الف لا ایدی اول

وقالت ام معبد فی بعض وصفه کان اجمل الناس من بعید واحلاه واحسنه من قریب

ام معبد دیدی اول خاص خدا / رضی الله تعالی عنها

غایت اعلاسنی ایدی ناسک او شاه / نظر اولنسه ایراقدن هرگاه

هم یقیندن او ممتاز جهان / عکس اینهٔ ذات ایدی عیان

اهل حسنک ایکن اعلاسی ایدی / قتی شیرین و دل آراسی ایدی

حاصلی روی عروس دهره / نور خالص ایدی اول کل چهره

ذات قدسیلری کعبه مثال / قبله اتمشدی مقیمان جلال

جسم پاکیدی رسولک هردم / مظهر جوهر اسم اعظم

اولیجق مهر جمالی طالع / قرب و بعد اولمزایدی هیچ مانع

شویله دخی شان ایدی اول قدر جلیل / افتخار ایلر ایدی روح خلیل

بر وجودی که مراد ایده خدا / ظاهر اجمله دن اولور اعلا

وقال علی رضی الله عنه فی وصفه من رآه بدیهة هابه ومن خالطه احبه

دیدی داماد رسول حق مبین / والد جملهٔ سادات و حسین

برکز کاه ده ادم کاهی / اگسوزین گورسه رسول اللهی

هیبت الوردی کذا زندن انک / کثرت حلم و وقارندن انک

وهی برکسه رسولیله مدام / ایلسه خلطه ایدوب بعضی کلام

کلماتنده که لذات ایله اول / قولی اولوردی قبول اتسه رسول

جذب ایدوب جذبهٔ ربانی ایله / قول ایدردی انی اعوانی ایله

سوزه گلسه او دهان غیب / کشف اولوردی سحر عالم غیب

انبیا میله او گفتاری لطیف / دایم ایلردی قلوبی تلطیف

جام لعلنده یازلمشدی مگر / خط یاقوت ایله کالکوثر

هردم ایلردی دهان [illegible] / نیجه شیرینی اولیلی فرهاد

سحر باکنگ اولمشدی صحیح / مردهٔ لعل روان بخش مسیح

ایلیوب وصف شریفین انساع / دیدیلر جمله فحول علما

شیر تر گبی صلابتلو ایدی / قتی هیبتلو مهابتلو ایدی

یقول ناعته لم أر قبله ولا بعده مثله

وصف ایدیلر او فلک درگاهی / یعنی اطوار حبیب اللهی
اول آخرده وجودک یعنی بیل / گورمدک مثلنی دیر الحاصل
اتفاقی بو در اصحابک هب / او شهنشاه ملائک مشرب
صدف صنع الهی ده عیان / در شهوار ایدی بردانه نهان
ایلمش دی انی خلاق ازل / حسن اخلاقیله بی مثل و بدل
شب معراجده اولدی او ماه / شب چراغ حرم بزم اله
وجهی نور اولمشیدی بالاکمال / تا سراپردهٔ درگاه جلال
خاصه کانی حرم مولانک / او تانورلردی جنابندن انک
یوزی اولمشدی او شمعک هربار / جرم خرشید گبی شعشعه دار
کان فطرتده او ذات یکتا / جوهر فرد ایدی دیرلر محضا

قال النبی علیه السلام انا اشبه الناس بآدم علیه السلام وکان ابی ابراهیم علیه السلام اشبه الناس بی خلقاً وخُلقاً

بویله فرمان ایدوب اول صاحب جاه / یعنی اول پادشه عرش پناه
واضع قاعدهٔ شرع نفیس / مفخر شیث و انوش و ادریس
زیور کنگرهٔ قصر جلال / شمع ایوان سرای متعال
مجلس آرای فضای لاهوت / کارفرمای دیار ملکوت
طائر طارم نه طاق سما / عارف مسئلهٔ ما اوحی
گوهر خاتم دست قدرت / پرتو نور جناب عزت

فخر اجدادم اولان آدمه بن / اشبههم جملهٔ اولادندن
هم دیدی لطفیله اول طبع سلیم / انبیادن پدرم ابراهیم
بکا ناسک قتی وار بکزر پدر / گهرم اول صدفک جمع پدر
یعنی کیم خلقاً و خُلقاً تقدیر / ذاتمه اتمشیدی انی تنظیر
اولدر القصه اولان بنیادم / باعث دولت مادرزادم
حمد لله که ایدوب ختم کلام / سوزی ایتدم بو حدیثیله تمام

خاتمة الکتاب

ای شفاساز بلای آفات / ملتجا جمله عصاة عرصات
خاک درگاهک اررلر مشک / ماهدن ماهیه دک انس و ملک
سایهٔ پرکلاهکده ملوک / اولدیلر هر بری عبد مملوک
مدحکنده سنک ای قلزم نور / نه قدر ایتدی ایسه جرم و قصور
عفو ایدوب قلبمی احیا ایله / بکا لطف ایله تجلا ایله
قابل شرح دکل نقصانم / قالمه اکسکلکومه سلطانم
نزده یوق مدحکی نطقه مجال / وصفک الله بیلور بالاکمال
حاصلی ای شه اقلیم وفا / سکا جانم ده فدا بنده فدا
وصفکک اولمایجق پایانی / عذره حاجتمی قالور خاقانی
کیمه مقصود الهی به گوره / مدح و نعت ایتمز او والا گوهره

غرضم بو که انک عزتنه
حلیه‌سن وصف ایده‌نک زلّه‌سنه

باقمیوب تیزکجه‌لر تیر کبی
چکمیوب نامنی شمشیر کبی

بوجریده مده خطا اوله اکر
قلم عفو وعطالر چکه‌لر

کفت وکودن بود ارنحو مطلوب
بر دعا ایلیه‌لر اهل قلوب

اولمدین بیمک یدی تاریخ دخی
بو رساله‌ده تمام اولدی اخی
تم تم تم
تم

عن علی رضی الله عنه کان اذا وصف النبی علیه السلام قال
لم یکن بالطویل الممغط ولا بالقصیر المتردد ٥ کان ربعة القد ٥
لم یکن بالجعد القطط ولا بالسبط ٥ کان جعدا رجلا ٥ ولم یکن
بالمطهم ولا بالمکلثم ٥ وکان فی الوجه ٥ تدویر ابیض مشرب ٥
ادعج العینین اهدب الاشفار ٥ جلیل المشاش والکتد ٥ اجرد
ذو مسربة ٥ ضخم الکراديس ٥ شثن الکفین والقدمین ٥ اذا مشی
یتقلع ٥ کانما یمشی فی صبب ٥ واذا التفت التفت معا ٥ بین کتفیه
خاتم النبوة اجود الناس لهجة ٥ والینهم عریکة ٥ اکرمهم عشیرة
من رآه بدیهة هابه ٥ ومن خالطه معرفة احبه ٥ یقول ناعته لم ار قبله
ولا بعده مثله ٥ عن جابر رضی الله عنه کان فی ساقی رسول الله علیه السلام
وکان ضلیع الفم ٥ اشکل العین ٥ وکان لا یضحک الا تبسما ٥
وکنت اذا نظرت الیه قلت اکحل العینین ولیس باکحل ٥ وعن انس
رضی الله عنه قال کان ازهر اللون ٥ وشعره الی انصاف اذنیه ٥
وفی روایة بین اذنیه وعاتقه ٥ ضخم الرأس ٥ والقدمین
وکان بسط الکفین ٥ وعن هند ابن ابی هاله ٥ انه ٥
واسع الجبین ٥ ازج الحاجب ٥ وکنت اذا نظرت الیه قلت اکحل
العینین ٥ ولیس
باکحل ٥
تم تم

لا طویل ولا قصیر
مختار

سبطا صار رقیق صاج

ضخم بوغون عظم معناسنه کردوس رکبتین
ومنکبین ومرفقین کمکلری

وجه مطهم ای مدور
لا بالمکلثم ای لم یکن
بالمدور ولا بالموجتن
ولکنه مسنون الوجه
مختار

یتقلع بالضمیم کوزدن قبا غنک سنیاری
معنی کرپیک تنده وکی محل در
شعر رجل بفتح الجیم وکسر الجیم لیس بشدید الجعد
ولا سبطا مختار

المشاش چکن باشی راس مناکب معناسنه
ودخی شول سو مشغول تمک باشلری که
چیننمی ممکن اوله یقال فلان
طیب المشاش ای کریم
النفس

صبب
نحو ز نویر
النحرک

اجرد قلسز ذو مسربة کوکسدن
کوبکه دک قلدن خط چکلمش

شثنت کفه شثنا بفتحتین
ای خشنت وغلظت

لهجة فصیح اللسان یقال رجل سلس ای

عریکة طبیعت یقال فلان لین العریکة
اذا کان سلیما
ترجمان صحاح

اشکل کوزی قزل واق اوله

ازهر ابیض نوری
نورلو

ازج الحجة واوزون
قشلو

ضلیع قوی ولنز

المدد

لیکن نقدی افتقر اکلت صکره بوجان و تنی
کرچه کوردم اولدم او کعبة الله ی سنی
برکز دارم صاله میلی اشتیاقیله صوح نبی
دو بیدم کوزمکله او کعبه سعادتمی نسب
یوزمحشرده شفاعت قیل نبی یبشفعنی
لیکن نقدی ... دوله نورلر صاف صاف

کرچه بو عجزم قصوریله سنی ایتدم طواف
دیلرم حرمتنکه بو صوچلرم اوله معاف
چوبه بانکله نیجه لر دوله نورلر
دو بجادم

انلدیوب عاشقلر کوکسنه یا الا زاید
چوکشله ... افغانه ایدب بر باز ایلیا
کیمی حجر الاسوده یوزن سوروب
... نیچه سی بغزیب یاقیب
دو بجادم

یانکله اب زمزم کم ایچیب حالیله علم
بر نفس حالی بونعمت بویله دسترس حج و مسلم
اوز مبارك صوبه صونمالغه ایدر لر اهتمام
دو بجادم

یانه اطرافکده قندیللر جهانه بر نور اولور
کویا کم یوزن سوردن یللر سحر مسرور اولور
انله نیچه بختلیله عاشق حیلر حففه اولور
دو بجادم

چوبه یانکله حرم کویا که جنتدر جهان
سنده ایچنده بر منزلیه خوب و زیبا سلیه جهان
سکا عاشق اولدو غنچه و اعیش خلقی جهان
دو بدم کورمکله او کعبة الله بر سنی
لیکن نقدی افتقر اکلت صکره بوجان و تنی

ایدب عاشقلره احسان کلی
تجلی ایله سلطانم تجلی

بوله هر بیری عشقکله تسلی
تجلی ایله سلطانم تجلی

وصالك جامنی جانلر ایدب نوش
فراق انجامین اتسونلر فراموش
اولالر باده عشقکله مدهوش
تجلی ایله سلطانم تجلی

ایچ صاد قلره صهبای ذاتی
که فرق اتمز اولالر کائناتی
میسر ایله اول آب حیاتی
تجلی ایله سلطانم تجلی

اچوب وحدت الی کثرت حجابن
جمالك وجهندن کشف ایت نقابن
کوره جان چشم حسنك آفتابن
تجلی ایله سلطانم تجلی

یا الله یا معین

نقاب صدرده منع ذاتك ایچون صفاتك کلیات ایچون کوه فنا فنی ... صحیح

صح

مقام عجم

عشقکله جهان بسته | لطف ایله عنایت قیل
دردکله بو جان خسته | لطف ایله عنایت قیل
عاشقلره احسان ایت | دردلیلره درمان ایت
وصلت یولن آسان ایت | لطف ایله عنایت قیل
ای حرمتی چوق رحمان | عالم کوزمه زندان
قاچرسه قفسدن جان | لطف ایله عنایت قیل
رحمان رحیم سین | غفران عظیم سین
سلطان کریم سین | لطف ایله عنایت قیل
بلبل کبی پرزارم | دایم طوروب اغلارم
داخی کیمه یلوارم | لطف ایله عنایت قیل
ای دردمه درمانم | قربان یولکه جانم
نم وار دخی سلطانم | لطف ایله عنایت قیل
بیچاره لری یاد ایت | ویرانلری اباد ایت
نوری قولکی شاد ایت | لطف ایله عنایت قیل

Süleymaniye Ü. Kütüphanesi
Kısmı: Hacı Mahmud ef.
Yeni Kayıt No: 4422
Eski Kayıt No